

Palja

časopis za kulturu, umetnost
i društvena pitanja
novi sad — godina XXX
cena 40 dinara
maj '84

broj 303

na naslovnoj strani portret drugo tito, rad vajara save halugina

SAVEZ KOMUNISTA I OMLADINA

josip broz tito

Na Trećoj konferenciji SKJ razmotrena su aktuelna pitanja društvenog položaja omladine, njenog idejno-političkog vaspitanja i stručnog obrazovanja i sve šireg učešća u izgrađivanju socijalističkih samoupravnih odnosa. U vezi s tim, tada smo odredili i zadatke komunista sa čijim izvršavanjem treba još odlučnije nastaviti. Jer, još smo daleko od toga da bismo mogli reći da su prevaziđene ozbiljne slabosti u djelovanju Saveza komunista među omladinom i u radu omladinske organizacije.

Ogromna većina omladine je za socijalistički samoupravni put društvenog razvoja. Polazeći od dostignuća radnih ljudi u izgradnji socijalizma, i programskih principa Saveza komunista, svaka nova generacija gradi svoje životne perspektive na sve višem stupnju materijalnog i društvenog razvika naše socijalističke zajednice. U sadašnjoj etapi naše revolucije, imajući naročito u vidu društveno-ekonomske i političke odnose na osnovama novog Ustava, od ogromnog je značaja stvaralačko i sve veće učešće omladine u cjelokupnom društvenom životu. Njena odgovornost za napredak društva, a time i vlastitog položaja, mora stalno da se povećava. Samoupravljanje joj za to pruža historijsku šansu i ona treba da je iskoristi.

Razumije se, društvene protivječnosti odražavaju se i u redovima omladine. Iako ona stasa i vaspitava se u socijalističkom društvu, bilo bi pogrešno idealizirati njenu svijest i smatrati je imunom od pogleda i ponašanja tuđih socijalizmu. Zbog toga, sva pitanje društvenog položaja, uloge i aktivnosti omladine, a posebno njenog vaspitanja, moraju, više nego do sada, biti u centru pažnje Saveza komunista.

Ne bih ovdje šire govorio o obrazovanju omladine, njenom ideološkom i radnom vaspitanju, o važnosti radnih akcija, sporom rješavanju nekih nagomilanih problema koji se tiču uslova rada, školovanja i života omladine, o većem angažovanju komunista u sportskim i drugim organizacijama koje

tito/savez komunista i omladine
tito/ostvarivanje jedinstva
skj i borba protiv frakcionaštva
kovačević/tito u književnosti

DELA I TUMAČENJA
solar/svijest o krizi kulture u
»zapisnicama maltesa lauridsa briggea«
r. m. rikkea
walsgerber/upotreba citata u novijoj
književnosti
miletić/uvod u »kraljevske legende«

MAHATMA GANDHI — MISAO I PRAKSA
tolstoj-gandhi (prepiske)
gandhi/počinjavanje indije — uzrok i izlaz
iz postojećeg stanja
tolstoj/pismo hindu-u
čitak/m. gandhi — socijalna i politička
misao i praksa

DRUGA ZNANJA
savić/u himalajskim dolinama
savić/malla i indijci (intervju)
josimović/umetnost nastajanja
jovenović/magije i teatarsko
malame/među četiri zida

ostvarivanje jedinstva skj i borba protiv frakcionaštva

josip broz tito

Mnogi primjeri iz historije revolucionarnih borbi, posebno u našoj zemlji, ukazuju na presudan značaj jedinstva revolucionarne organizacije. Partija je bila utoliko jača i utoliko je uspješnije ostvarivala svoju vodeću ulogu: utoliko je bila idejno i politički jedinstvena, konstituisana i izgrađena na osnovama demokratskog centralizma. Iskustvo je, takođe, potvrdilo da se jedinstvo uvijek stvara u akciji, u borbi, kada se riječi potvrđuju djelima. Bez akcije nema jedinstva komunista.

Samo zahvaljujući svom čvrstom jedinstvu, i marksističkoj osposobljenosti, malobrojna KPJ mogla je povesti narode Jugoslavije u pobjedonosnu narodnooslobodilačku borbu. Zahvaljujući jedinstvu naroda naše zemlje, u čemu je, opet, odlučujuće bilo jedinstvo KPJ, sa nepomučenim povjerenjem radnih ljudi, mogli smo se poslije rata suprotstaviti svim pritiscima i sačuvati svoju nezavisnost. Samo zahvaljujući snazi tog jedinstva, mogli smo se oduprijeti u najnovijim pokušajima i opasnostima koje su zaprijetile da oslabe Savez komunista Jugoslavije i podriju našu društvenu zajednicu.

Društveni korijeni najnovijih nasrtaja na samoupravljanje i na jedinstvo Saveza komunista bili su, kao što sam već rekao, u jačanju tehnokratizma i njegovoj sprezi sa političkim birokratizmom i u pojačanom nastupu klasnog neprijatelja, čije smo djelovanje dosta zanemarili. Tome su pogodovale i kratkoviđa i egoistička shvatanja koja gube iz vida interes klase i društva kao cjeline. Zanemarivanje jedinstva interesa radničke klase ugrožavalo je vodeću ulogu SKJ i omogućavalo širenje nacionalističkih i tehno liberalističkih pogleda u Savezu komunista.

Na jedinstvo, demokratski centralizam i avangardnu ulogu SKJ najzornije je djelovala pojava frakcionaštva. I kao što je nekada, u predratnom periodu, KPJ postala stvarna avangardna snaga radničke klase, savladujući frakcionaštvo, i grupaštvo, tako je i u najnovije vrijeme za Savez komunista Jugoslavije jedno od prvih pitanja – otklanjanje frakcionaštva i besprincipijelnog grupaškog ponašanja.

Moram da naglasim da je, poslije Devetog kongresa, zaprijetila opasnost da se frakcije i organizaciono konsoliduju u redovima Saveza komunista, u pojedinim rukovodstvima, da nametnu svoju platformu. Nacionalizam, unitarizam i liberalizam postali su njihovi idejni izrazi. Frakcije su, zatim, pokušale da u SKJ unesu političku borbu za vlast i da je, služeći se demagoškim problemima, prenesu u široke narodne mase, posebno među omladinu. Frakcionaši su pokušali da manipulišu nekim forumima i, osobito, sredstvima javnog informisanja, da privatizuju kadrovsku politiku. Klevetali su istaknute borce naše revolucije, služili se dezinformacijama i raznim intrigama.

Ja, kao i velika većina komunista, bili smo zabrinuti stanjem u Savezu komunista i u nekim njegovim rukovodstvima. Dezintegracione idejne i poli-

okupljaju omladinu itd., jer je o svemu tome bilo govora na Trećoj konferenciji SKJ. Istakao bih samo potrebu daljeg sistematskog rada na podizanju marksističkog znanja omladine, iako je u tom pogledu već nešto učinjeno.

Omladina treba da upozna i razvija naše revolucionarne tradicije, čime se mlade generacije vezuju za najsavjetlije tekovine socijalističke revolucije, u kojoj je omladina imala veliku ulogu. A njegovanje revolucionarnih tradicija među mladim ljudima je i upoznavanje sa djelom njihovih vršnjaka. Trajne vrijednosti koje je stvorila naša revolucija neiscrpan je izvor socijalističkog vaspitanja omladine – za jačanje bratstva i jedinstva naših naroda i narodnosti, jugoslovenskog socijalističkog patriotizma, internacionalizma, borbenosti i samoprijedora.

Cinjenica je da se mnoge ozbiljne slabosti, koje godinama postoje u Savezu omladine i Savezu studenata, sporo prevazilaze. U tim organizacijama još uvijek preovlađuje forumski način rada. Posebno bih ukazao na to da interesi i problemi radničke omladine ne dolaze dovoljno do izražaja u akcijama Saveza omladine. Osim toga, i dalje su prisutne tendencije podvajanja intelektualne od radničke omladine. Na tu pojavu ukazivali smo i ranije. Ali, ona je i dalje prisutna i o tome Savez komunista mora ozbiljno povesti računa.

Posebno su velike obaveze omladinaca – komunista u radu omladine i omladinske organizacije. Trebalo bi što prije privesti kraju reorganizaciju omladinskih organizacija u Savezu socijalističke omladine Jugoslavije.¹⁾ Jer, neophodna nam je idejno-politički i organizaciono jedinstvena i masovna organizacija, socijalistički jasno opredijeljena i efikasna u vaspitnom i društveno-političkom radu. Jedino kao takva, ona će odgovarati potrebama i željama najširih slojeva omladine i djelovati samostalno u okviru jedinstvenog fronta organizovanih socijalističkih snaga sa Savezom komunista na čelu. Takva samostalnost je uslov njene stvaralačke aktivnosti u borbi za unapređenje socijalističkih odnosa.

Ali Savez socijalističke omladine ne treba da se razvija kao nekakav opštepolitički predstavnik omladine, u neku posebnu omladinsku političku partiju. Specifična uloga tog omladinskog saveza je u tome da u svojim redovima okuplja što šire mase mladih ljudi, kao i njihove raznovrsne organizacije, da ih povezuje sa drugim organizovanim socijalističkim snagama, posebno u okviru Socijalističkog saveza, da utiče na formiranje socijalističke društvene svijesti mladih ljudi, da se bori za napredak socijalističkog društva i ostvarivanje potreba i interesa omladine. Njegova je uloga da bude organizator socijalističke društvene akcije omladine, da njeguje njene težnje da bude u prvim redovima borbe za naprednije i bolje. A to će biti moguće samo ako se komunisti, kao i u drugim oblastima društvenog života, budu uporno borili za vodeću idejno-političku ulogu Saveza komunista u što širim masama omladine, a naročito u Savezu socijalističke omladine. Takvom svojom djelatnošću komunisti treba što intenzivnije da povezuju akcije omladine sa neposrednim i dugoročnim interesima radničke klase i socijalizma. Jer, u interesima radničke klase i njenoj borbi za razvoj socijalističkih samoupravnih odnosa sadržani su vitalni interesi mlade generacije.

1. Ova konferencija likvidirala je pokušaje rascjepa između studentske, tj. intelektualne i ostale omladine.
2. Ova reorganizacija je sprovedena 1972. godine.

